

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 65 0 P 253405 20 Rev
Sarajevo, 14.07.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Fatime Imamović kao predsjednice vijeća, Slavice Čindrak kao izvjestioca i Fatime Mrdović kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja 1. H. K. iz S., ul., 2. L. S. iz S., ul. ... , 3. M. I. iz S, ul. ... i 4. A. N. iz S., ul. ..., svi zastupani po Murisi Makarević advokatici iz Sarajeva, protiv tuženih 1. Privredno društvo za montažu, proizvodnju i inženjering „ „ d.d. Sarajevo, ul. ... zastupan po punomoćniku Zejnilu Krupaliji advokatu iz Sarajeva i 2. „SBA Communications“ d.o.o. Sarajevo, ul. ..., zastupan po Marseli Bajramović i Kadriji Koliću advokatima iz Sarajeva, radi utvrđenja, v.sp. 280.000,00 KM, odlučujući o zajedničkoj reviziji tužitelja protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 253405 15 GŽ od 20.11.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 14.07.2020. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Revizija se odbija.

Zahtjevi revidenata za naknadu troškova sastava revizije, kao i zahtjev drugotuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju, se odbijaju.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Sarajevu, broj: 65 0 P 253405 12 P od 16.07.2014. godine, odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja kojim su tražena utvrđenja da je ništava odluka Skupštine dioničara Privrednog društva za montažu, proizvodnju i inženjering „Unimont“ d.d. Sarajevo (dalje prvotuženog) broj : 60/01 od 08.09.2001. godine kao i Zaključak Nadzornog odbora prvotuženog od 29.05.2009. godine kojim je data saglasnost direktoru društva da donese odluku o prodaji stalnih sredstava-nekretnina i to objekat i zemljište ispod objekta na k.č. 265 KO ... zk. ul. 290, te da se utvrdi da je ništavan Ugovor o kupoprodaji nekretnina broj : OPU-IP 1305/2009 od 26.11.2009. godine i Aneks ugovora o kupoprodaji broj: OPU-IP 1305/2009 od 26.11.2009. godine broj: OPU-IP: 111/2010 od 01.02.2010. godine zaključen između prvotuženog kao prodavac i „SBA Communications „ d.o.o. Sarajevo (dalje drugotuženog) kao kupca, kojim je prodavac prodao, a kupac kupio objekat nekretninu označenu kao k.č. 265 zgrada i dvorište površine 609 m2 upisana u zk.ul. 290 KO ... za kupoprodajnu cijenu od 280.000,00 KM, kao i da se tuženi obavežu solidarno da tužiteljima nadoknade troškove parničnog postupka.

Istom presudom obavezani su tužitelji da nadoknade troškove parničnog postupka prvotuženom u iznosu od 6.068,70 KM, a drugotuženom u iznosu od 3.884,40 KM, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj: 65 0 P 253405 15 Gž od 20.11.2019. godine žalba tužitelja je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, a zahtjevi tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu su odbijeni.

Blagovremeno izjavljenom zajedničkom revizijom po punomoćniku tužitelja koji je advokat, tužitelji pobijaju drugostepenu presudu, zbog povreda postupka iz člana 209. ZPP-a, učinjenih pred drugostepenim sudom, pogrešne primjene materijalnog prava, sa prijedlogom da se revizija uvaži, pobijana presuda preinači i uvaži žalba tužitelja u cijelosti, preinači prvostepena presuda i usvoji tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti i tužene obaveže solidarno na naknadu troškova parničnog postupka uključujući i troškove sastava revizije u iznosu od 1.395,00 KM, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Drugotužena je podnijela odgovor na reviziju s prijedlogom da se revizija tužitelja odbije kao neosnovana, uz obavezu naknade troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.474,20 KM.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz revizije i po službenoj dužnosti, u smislu odredbe člana 241. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu ZPP-a), revizijski sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija tužitelja nije osnovana.

U odnosu na prigovore revizije koji se odnose na povrede postupka, revizijski sud konstatuje da se u reviziji ne navodi koje povrede postupka su učinjene, u smislu čl. 209 ZPP-a, a da su utjecale na zakonitost i pravilnost pobijane presude. Revidenti se pozivaju na prigovor da drugostepeni sud nije naveo razloge koji se odnose na žalbene prigovore u odnosu na tumačenje izvedenih dokaza, ali u obrazloženju tih navoda ukazuje na žalbene prigovore pogrešne primjene materijalnog prava. Stoga su ovi prigovori odbijeni kao neosnovani.

Ostali prigovori revizije koji se odnose na pogrešnu primjenu materijalnog prava, cijereni su prema činjenicama utvrđenim u toku postupka:

- dana 29.05.2009. godine Nadzorni odbor prvotužene je donio Odluku kojom daje saglasnost direktoru društva da donese odluku o prodaji stalnih sredstava-nekretnina i to objekta, zemljišta ispod objekta na kč. 265 KO ... iz ZK ul. 290;
- dana 08.08.2001 god. Nadzorni odbor prvotužene je u dnevnom listu „Oslobođenje“ objavio oglas za sazivanje Skupštine dioničara društva za dan 08.09.2001 god. sa dnevnim redom: 1. izbor predsjedavajućeg Skupštine, Odbora za glasanje, zapisničara i dva ovjerivača potpisa i 2. Izvještaj o poslovanju društva;
- dana 08.09.2001. godine održana je Skupština dioničara prvotužene koja je donijela odluku sa 8 tačaka među kojima je i tačka 1. da se u cilju obezbjeđenja obrtnih sredstava prodaju stalna sredstava koja nisu u funkciji obavljanja osnovne djelatnosti firme;

¹ Službene novine FBiH, br. 53/03, 73/05 i 19/06

- 26.11.2009. godine zaključeni su ugovor i aneks ugovora o kupoprodaji nekretnina između prvotuzene kao prodavca i drugotuzene kao kupca za objekat na nekretnini označenoj kao k.č. 265 zgrada i dvorište površine 609 m² upisano u ZK ul. 290 KO ... , za kupoprodajnu cijenu od 280.000,00 KM;
- tužitelji su dioničari i od ukupnog broja dionica prvotuzenog društva su imali: M. I.- 1,23% dionica, L. S.- 1,02% dionica, H. K.- 2,02% dionica i A. N.- 0,46% dionica;

Tužitelji svojom tužbom kao dioničari prvotuzene traže da se utvrdi ništavom Odluka Skupštine dioničara prvotuzene od 08.09.2001. godine i zaključak Nadzornog odbora prvotuzene od 29.05.2009. godine kao nezakoniti, jer tužitelji nisu bili obavješteni o sazivanju Skupštine društva, a slijedom toga da se utvrdi i ništavim ugovor o kupoprodaji nekretnina i aneks ugovora od 26.11.2009. godine jer je isti ugovor neovlašteno zaključio u ime prvotuzenog njegov direktor bez provođenja javnog poziva za ponude.

Prvostepeni sud odbija tužbeni zahtjev tužitelja utvrdivši da je obavještenje o sazivanje Skupštine dioničara prvotuzenog društva bilo izvršeno putem oglasa u jednim dnevnim novinama i to mjesec dana prije održavanje Skupštine, a i na oglasnoj ploči u društvu, da su čak tri tužitelja (M. I. L. S. i H. K) bili prisutni na toj Skupštini, da je na Skupštini dioničara usvojena odluka o prodaji stalnih sredstava društva koje nisu u prometu, da je ta odluka donesena sa glasovima 62,80% dioničara, da nekretnina koja je prodana drugotuzenom nije bila u funkciji osnovne djelatnosti, te zaključuje da skupština i nije morala odlučivati o toj prodaji kao ni Nadzorni odbor društva jer je vrijednost prodate nekretnine bila 10,85% ukupne knjigovodstvene vrijednosti prvotuzene, a odobrenje je bilo potrebno samo ako se prodaje vrijednost preko 15% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine društva, kao da i nije bio dužan prvotuzeni provoditi javnu licitaciju po Zakonu o javnim nabavkama. Taj sud prihvata čak i da je tužba neblagovremena u odnosu na zahtjev za utvrđivanje ništavosti odluke skupštine društva ali u cijelosti odbija tužbeni zahtjev.

Drugostepeni sud u cjelosti prihvata ispravnim primjenu materijalnog prava u odnosu na odluku prvostepenog suda, nalazeći da tužitelji nisu dokazali da je predmetni ugovor sa Aneksom zaključen protivno ustavu, propisima i moralu društva, zbog čega nisu ni ispunjeni uslovi utvrđenja ništavost tih ugovora.

Sporno pravno pitanje odnosi se na obavještenje i saglasnost tuženika kao dioničara prvotuzene o namjeravanoj prodaji sporne nekretnine.

Nadzorni odbor prvotuzene je svojim Zaključkom od 29.05.2009. godine donio Odluku kojom daje saglasnost direktoru društva da donese odluku o prodaji stalnih sredstava-nekretnina i to objekta i zemljišta ispod objekta na kč. 265 KO ... iz ZK ul. 290.

Zatim je 08.08.2001 god. Nadzorni odbor sazvaio i Skupštinu dioničara prvotuzene za dan 8.09.2001 god. na kojoj je raspravljano o izvještaju o poslovanju društva i donesene Odluke koje su između ostalog sadržavale i Odluku o prodaji stalnih sredstava koje nisu u funkciji osnovne djelatnosti.

U raspravi i glasanju o tim Odlukama Skupštine dioničara su učestvovali i neki tužitelji. Razmatrajući prigovore tužitelja o nezakonitom sazivanju Skupštine dioničara, drugostepeni sud je pravilno primjenio odredbu članom 257. Zakona o privrednim

društvima² (dalje Zakon) kada je utvrdio da u postupku nije dokazano da ista nije bila sazvana u skladu sa tim propisom.

Naime, prema navedenoj normi odluka Skupštine dioničkog društva je ništava ako skupština nije sazvana na način utvrđeno članom 242. tog Zakona, nije unesena u zapisnik ili je ništavost utvrđena odlukom suda.

Prema članu 242. istog Zakona obavještenje o dnevnom redu, mjestu, datumu i vremenu održavanja skupštine, ... mora biti objavljeno najmanje u jednom dnevnom listu koji se izdaje u Federaciji najkasnije 30 dana (izmjenama Zakona je taj rok smanjeno od 2008 god. na 20 dana) prije datuma određenog za zasjedanje skupštine.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da je prvotužena u dnevnom listu Oslobođenje od 08.08.2001. godine oglasom pozvala sve dioničare prvotužene da prisustvuju skupštini dioničara koja će se održati 08.09.2001. godine sa predviđenim dnevnim redom, što znači da je ispoštovan zakonom propisani rok za objavljivanje poziva.

Revizijski prigovori da je postojala nepodudarnost dnevnog reda koji je u pozivu za Skupštinu dioničara koja je objavljen i dnevnom redu Skupštine dioničara koja je održana postojala razlika nije osnovan, jer je u postupku utvrđeno upravo suprotno.

Ali tužitelji u toku cijelog postupka osporavaju zakonitost Odluke Skupštine dioničara jer ista nije sadržavala odluku o prodaji sporne nekretnine, već uopćenu odluku o prodaji nekretnina, kao i Zaključak Nadzornog odbora koji nije bio u skladu sa ovlaštenjima koja on ima.

Međutim, i u tom dijelu nije osnovan prigovor tužitelja iz slijedećih razloga. Statutom prvotuženog društva u članu 98. stav 2. alineja 4. propisano je ovlaštenje direktora društva da odobrava prodaju ... imovine društva direktno ili posredstvom ovisnih društava u toku poslovne godine, u obimu do 15% knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine društva po bilansu stanja na kraju prethodne godine. Vrijednost prodate nekretnine iznosi 284.000,00 KM (prema nalazu vještaka) što predstavlja 10,85% od ukupne knjigovodstvene vrijednosti ukupne imovine prvotužene (ukupna knjigovodstvena vrijednost prvotužene je 3.185.530,00 KM), iz čega pravilno drugostepeni sud zaključuje da je direktor prvotužene mogao bez ikakvih posebnih Odluka Skupštine društva i Nadzornog odbora da izvrši prodaju, sporne nekretnine, zbog čega svi navodi o nezakonitostima i ništavosti Odluke Skupštine dioničara, zaključka Nadzornog odbora, kao i ništavosti samog ugovora o kupoprodaji iz razloga ovlaštenja za prodaju, nisu osnovani.

Čl. 103 ZOO-a je propisano da je ugovor ništav ako je zaključen protivno ustavu, propisima, te moralu društva, ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu sankciju ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje nešto drugo.

Tužitelji nisu dokazali postojanje ni jednog od propisanih uslova za utvrđenje ništavosti spornog ugovora o prometu nekretnina, pa je pozivanje na pogrešnu primjenu odredbi čl. 3., 5., 10., 11., 12., 13., ZOO-a koji se odnose na principe obligacionog prava čija primjena u odnosu na sporni ugovor o kupoprodaji nije u postupku ni osporavana, te odredbe 143. i člana 144. ZOO.-a koje se odnose na opće uslove ugovore koje određuje jedan ugovarač, dakle i ne odnose se ne sporni ugovor, u cjelosti su neosnovani.

Iz tih razloga revizijski sud nije našao da su ostvareni revizijski razlozi, pa je primjenom člana 248. ZPP reviziju tužitelja odbio kao neosnovanu.

² Službene novine F BiH, broj: 23/99, 45/00, 2/02, 6/02, 29/03, 68/05, 91/07, 84/08, 88/08, 7/09, 63/10, 75/13

Kako je odbijena revizija tužitelja to je primjenom člana 397. stav 1. ZPP odbijen i zahtjev revidenta za naknadu troškova sastava revizije. Odbijen je i zahtjev drugotuženog za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju primjenom člana 387. stav 1. ZPP jer ti troškovi ne spadaju u troškove koji su bili potrebni za vođenje ove parnice.

Predsjednica vijeća,
Fatima Imamović, s.r.